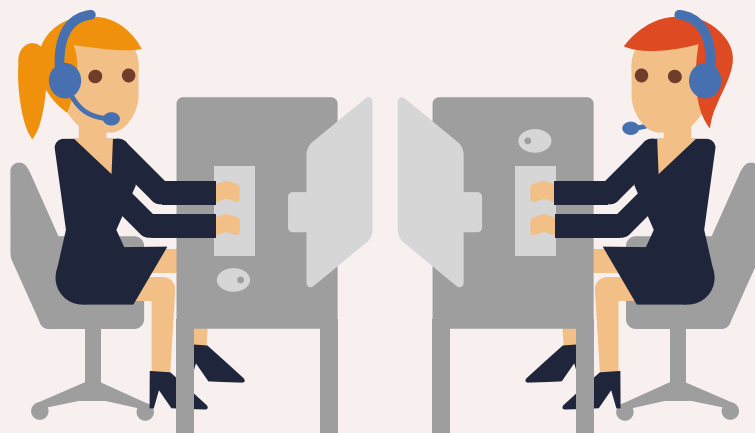

FÅ BETALT VARJE GÅNG

– så garanterar du att ditt företag får betalt

Innehåll

1

Grundläggande avtalsrätt

2

Betalningsvillkor

3

Om kunden inte betalar i tid

4

När du tar hjälp av staten för att få betalt

5

Avgifter med mera

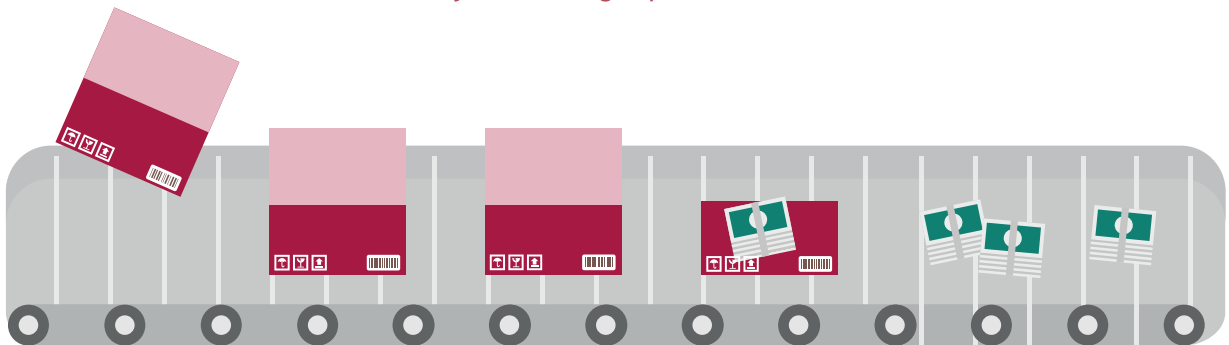

FÅ BETALT!

Att få betalt för de varor och tjänster som företaget erbjuder är viktigt för att företaget ska ge vinst. Ibland betalar inte kunden trots att du som företagare har rätt att få betalt. Problem med att få betalt kan i vissa fall förebyggas med rätt avtalsvillkor och även genom att undersöka kundens betalningsförmåga i förväg. I denna broschyr förklarar juristerna hos Företagarnas rådgivning på ett enkelt sätt vad du som företagare kan göra för att få betalt när kunden inte vill betala.

Du som är företagare och medlem kan ringa och prata med oss om juridiska frågor på telefonnummer **0771-45 45 45**.

1. GRUNDLÄGGANDE AVTALS RÄTT

Att ingå avtal

Ett avtal ingås genom att säljaren erbjuder något och att köparen accepterar erbjudandet. Detta kan gå till på många olika sätt. Ibland föregås avtalet av långa förhandlingar innan ett omfattande skriftligt avtal skrivs eller en procedur med offert, beställning och orderbekräftelse. Avtal kan också ingås snabbt och enkelt t.ex. muntliga avtal eller avtal genom parternas handlande.

Du bör som företagare ingå skriftligt avtal, åtminstone kring de allra viktigaste delarna i avtalet, eller skicka en skriftlig bekräftelse till kunden om det som du anser att ni kommit överens om. Du kan i avtalet med kunden hänvisa till ett standardavtal eller allmänna villkor. Då kan betalningsvillkoren finnas i dessa.

Om du säljer till konsument finns det tvingande regler i bl.a. konsumentköplagen, konsumenttjänstlagen och konsumentkreditlagen som du inte kan avtala bort. Du kan läsa mer om vad du som företagare ska tänka på när du avtalar med konsumenter på Konsumentverkets webbplats www.konsumentverket.se/Foretag. Där hittar du även t.ex. hantverkarformuläret.

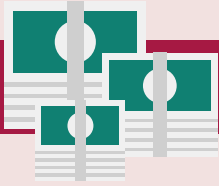

GRUNDLÄGGANDE AVTALSRETT forts.

Preskription

Preskription innebär att du efter en viss tid inte längre har rätt att kräva att få betalt. En fordran preskriberas normalt efter tio år, för krav på konsumenter gäller tre år, om inte en ny tidsfrist börjar för att kunden erkänner fordran eller för att du skriftligen kräver betalning eller påminner om fordran. Det kan finnas andra tidsgränser i lag eller avtal.

2. BETALNINGSVILLKOR

Betalningstidpunkt

Om ni inte har avtalat något annat är huvudregeln att betalning ska ske när du levererar varan eller tjänsten. Du kan avtala med kunden om att kunden ska betala före eller efter leverans. Om du ger kunden kredit bör du kontrollera kundens betalningsförmåga, se nedan hur du kan göra det.

Betalningssätt

Du bör i avtalet ta med när och hur betalningen ska ske t.ex. kontant vid leverans eller efter faktura till företagets konto. Om du ska sälja dina fakturor kan det vara bra att uppmärksamma kunden på det redan i avtalet.

Fakturaavgift

Avgifter för t.ex. fakturor ska vara avtalade för att kunden ska vara skyldig att betala avgiften. Du kan inte i efterhand bestämma dig för att ta ut en avgift som inte är avtalad.

Ränta

Om kunden inte betalar i tid kan du som säljare ta ut dröjsmålsränta enligt räntelagen. Du kan avtala om annan ränta än enligt räntelagen t.ex. om ränta även före förfallodagen eller en högre dröjsmålsränta. Dröjsmålsräntan enligt räntelagen är referensräntan plus åtta procentenheter, dvs. då referensräntan är en procent blir dröjsmålsräntan nio procent. Referensräntan beslutas av Riksbanken halvårsvis och var 2,5 procent för perioden den 1 januari 2023 till den 30 juni 2023, vilket ger en dröjsmålsränta på 10,5 procent.

Säkerhet för att få betalt

Det går att avtala om någon form av säkerhet som ger större möjlighet att få betalt vid en utmätning eller kundens konkurs. Exempel på detta är när ägare går i borgen för företags skuld, företag lämnar företagshypotek och panträtt i fast eller lös egendom. Var noga med att inte bara skriva avtal utan även se

BETALNINGSVILLKOR forts.

till att följa de ytterligare regler som finns om till exempel registrering med mera.

Äganderätts-/återtagandeförbehåll

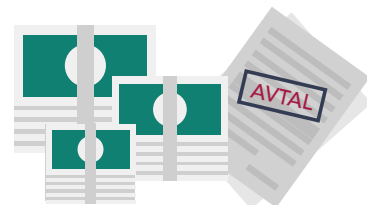
Ett äganderätts- eller återtagandeförbehåll innebär att du som säljare kan ta tillbaka varan om du inte får betalt. För att ett sådant förbehåll ska vara giltigt ska vissa villkor vara uppfyllda.

- Det ska vara avtalat skriftligen innan varan levereras.
- Varan får inte vara tillbehör till fast eller lös egendom.
- Varan ska gå att särskilja.
- Köparen får inte ha rätt att förbruka, sälja vidare, infoga eller på annat sätt förfoga över varan före betalning.
- Förbehållet får bara säkerställa betalning av varan.

Detta gör att det inte går att skriva giltiga äganderättsförbehåll för vissa typer av varor. Observera att det inte räcker med att skriva återtagandeförbehåll som villkor på fakturan utan att det ska vara med i avtalet!

Kontrollera kundens betalningsförmåga

Du kan kontrollera kundens betalningsförmåga genom att ta en s.k. kreditupplysning från något kreditupplysningsföretag eller genom att kontrollera själv. När du kontrollerar själv kan du kontakta Kronofogdemyndigheten för få reda på om kunden finns i deras register t.ex. om någon begärt utmätning eller om det finns en ansökan om betalningsföreläggande.

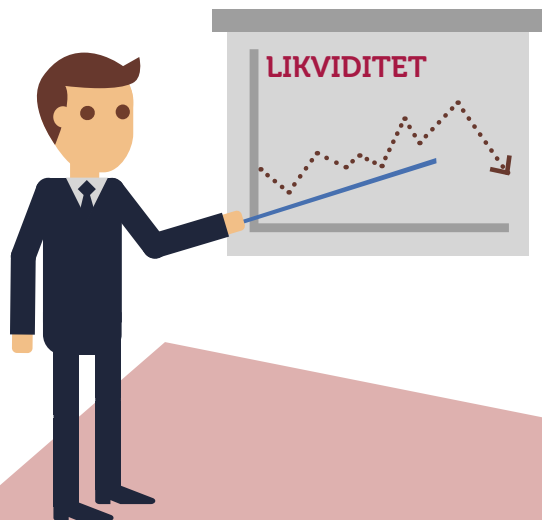
3. OM KUNDEN INTE BETALAR I TID

Betalningspåminnelse

När en kund inte betalar i tid kan du skicka en s.k. betalningspåminnelse. Om ni har avtalat om det får du ta ut en avgift för betalningspåminnelsen, storleken på avgiften framgår av lagen om ersättning för inkassokostnader m.m. År 2023 får du ta ut 60 kr för betalningspåminnelse.

Inkassokrav

För inkassokravet kan du antingen skicka det själv eller ta hjälp av ett inkassoföretag. Inkassoföretag ska vara registrerade hos Datainspektionen. Att du får ta ut en avgift för kravbrev utformat enligt inkassolagens regler framgår av lagen om ersättning för inkassokostnader m.m. År 2023 får du ta ut 180 kr för inkassokrav.

3. OM KUNDEN INTE BETALAR I TID forts.

Kravbrevets innehåll

För att du ska få ta ut avgift för inkassokravet ska det innehålla följande uppgifter.

- Borgenärens namn
- Vad fordringen grundar sig på
- Ev. uppgift om gäldenären inte kan betala till ursprunglig borgenär med befriande verkan
- Anvisning om lämpligt betalningssätt
- Kapitalbeloppet
- Räntan med
 - o upplupen ränta
 - o räntesatsen
 - o den tid räntan beräknas för
 - o det kapitalbelopp räntan beräknats på
- Ersättning för kostnader

Förseningsersättning

Om kunden är en näringsidkare kan du istället för betalningspåminnelseavgift och inkassoavgift ta ut en förseningsersättning om kunden är skyldig att betala dröjsmålsränta. Du får på samma villkor även ta ut förseningsersättning av en myndighet eller annat offentligt organ som är sen med betalningen. År 2023 får du ta ut 450 kr i förseningsersättning.

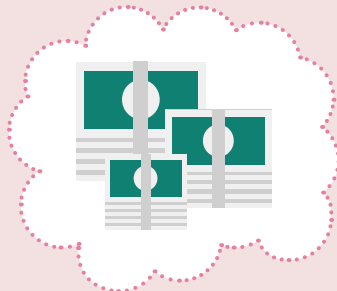

4. NÄR DU TAR HJÄLP AV STATEN FÖR ATT FÅ BETALT

Betalningsföreläggande

Om kunden inte betalar trots påminnelse, kravbrev och andra åtgärder från din sida men ändå inte har protesterat och bestridit betalningsansvar kan du göra en ansökan om betalningsföreläggande hos Kronofogdemyndigheten (nedan KFM).

Du ansöker om betalningsföreläggande genom att fylla i en blankett, skicka med kopior på avtal, faktura m.m. och betala in avgiften. KFM skickar sedan ut din ansökan till kunden som ges möjlighet att svara. Om kunden inte bestrider ansökan kan KFM besluta om utslag om betalningsföreläggande. Utslaget om betalningsföreläggande kan du sedan använda för att begära utmätning hos KFM.

Om kunden bestrider ansökan om betalningsföreläggande kommer KFM ge dig en möjlighet att låta dem överlämna ärendet till tingsrätten. I annat fall avskrivs ärendet.

Du hittar mer utförlig information, blanketter m.m. på Kronofogdemyndighetens webbplats www.kronofogden.se

Stämning

Om kunden inte betalar och har invändningar mot kravet kan du istället ansöka om stämning inför tingsrätten. Är beloppet som du stämmer för mindre än ett halvt prisbasbelopp (26 250 kr år 2023) kommer målet att bli ett s.k. förenklat tvistemål. I annat fall blir det ett vanligt tvistemål. Tingsrätten tar ut en avgift för stämning som år 2023 är 2 800 kr för tvistemål och 900 kr för förenklade tvistemål. Tingsrätten kommer att skicka ut din stämningsansökan till kunden. Kunden kommer att ges

NÄR DU TAR HJÄLP AV STATEN FÖR ATT FÅ BETALT forts.

möjlighet att skicka in ett svaromål där kunden får bestrida eller medge och redogöra för skälen till detta. När tingsrätten anser att det inte behövs mer skriftväxling kallar tingsrätten till muntlig förberedelse i målet.

På muntliga förberedelsen träffar en domare och en protokollförare parterna och ev. ombud för att gå igenom målet och även försöka få parterna att förlikas. Om det inte går sätts målet ut till huvudförhandling. På huvudförhandlingen får parterna upprepa sina yrkanden och grunder, dessutom går all bevisning igenom och ev. vittnesförhör och förhör under sanningsförsäkran hålls. Parterna kan begära ersättning av motparten för sina rättegångskostnader om de vinner målet. Ett sådant

yrkande ska göras innan huvudförhandlingen är över. När huvudförhandlingen är över ska rätten döma i målet.

Du hittar mer utförlig information om betalningstvister i domstol på Domstolsverkets webbplats www.domstol.se

Rättsskydd

Innan du stämmer bör du kontrollera villkoren för rättsskydd i företagsförsäkringen.

Rättsskydd innebär att försäkringsbolaget går in och betalar om inte motparten gör det. Vanligtvis innebär villkoren om rättsskydd en självrisk och vissa undantag för bland annat förenklade tvistemål.

NÄR DU TAR HJÄLP AV STATEN FÖR ATT FÅ BETALT forts.

Utmätning

Om kunden inte betalar trots att det finns ett utslag om betalningsföreläggande, dom eller skiljedom om att kunden är skyldig att betala kan du ansöka om utmätning hos KFM. Det innebär kortfattat att KFM undersöker vad kunden har för tillgångar, utmäter tillgångarna och säljer dessa för att sedan betala dig. Om det inte finns någon

egendom som KFM kan utmäta noteras detta. Du kan då senare begära utmätning om du får reda på att kunden har tillgångar som kan utnämas.

Du kan läsa mer om utmätning på
KFMs webbplats www.kronofogden.se

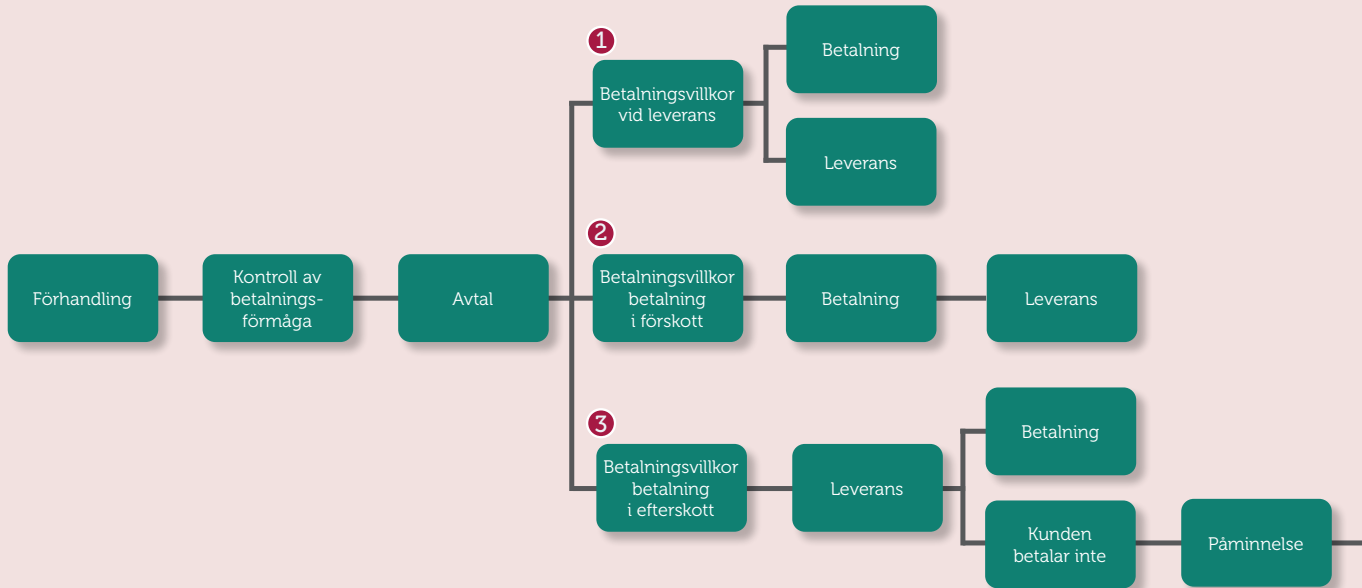

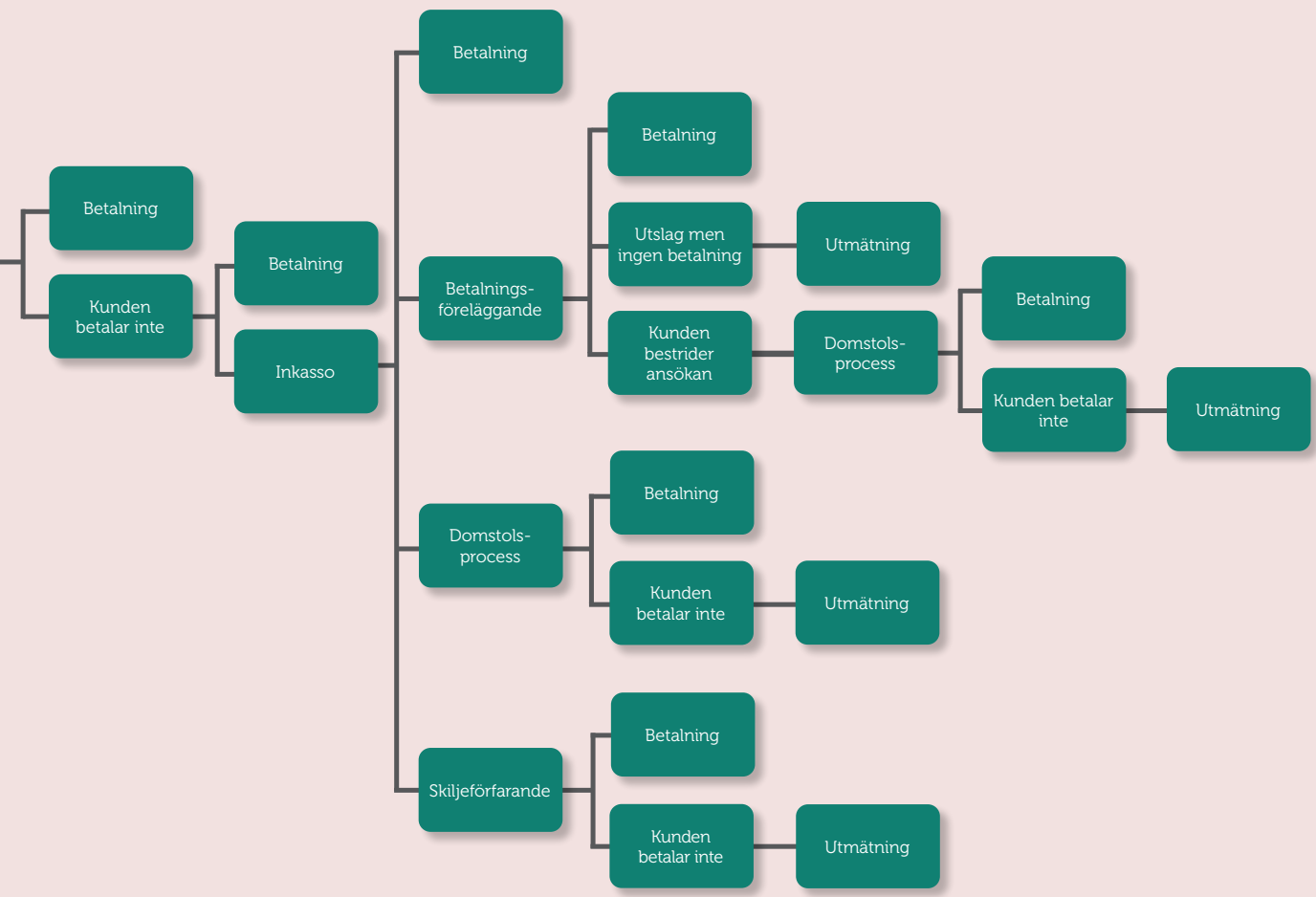
5. AVGIFTER MED MERA ÅR 2023

Avgift för betalningspåminnelse	60 kr
Avgift för inkassokrav	180 kr
Förseningsersättning	450kr
Ansökan om betalningsföreläggande	300 kr
Ansökan om förenklat tvistemål	900 kr
Ansökan om stämning tvistemål	2 800 kr
Ansökan om utmätning	600 kr
Dröjsmålsränta enligt räntelagen (vid referensränta 2,5%)	10,5 %

SÅ HÄR GÅR DET TILL

Det här är Företagarna

Vi är Sveriges största intresseorganisation för dig som är företagare. Det ger oss kraft att påverka makthavare på alla plan och i många frågor. Som medlem i Företagarna får du även en rad förmåner och erbjudanden som gör din företagardag enklare och roligare.

Här kan du vara social med oss!

Adress: Rådmanngatan 40, 113 57 Stockholm Växel: 08 406 17 00 | foretagarna.se